

Uzasadnienie

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem Sądu (...) z dnia 10 maja 2011 roku, sygn. akt (...), orzeczono obowiązek alimentacyjny wobec T. J. (1) na rzecz jego małoletniego dziecka M. J.. Łączna wysokość alimentów to 1.300 zł płatne do 10-go każdego miesiąca (1.000 zł) i do ostatniego dnia miesiąca (300 zł).

W sprawie zaniechania obowiązku alimentacyjnego dnia 12 marca 2018 roku wszczęto dochodzenie prokuratorskie.

Wyrokiem Sądu Rejonowego (...) z dnia 30 kwietnia 2019 roku, sygn. akt (...), obniżono obowiązek alimentacyjny wobec T. J. (1) na rzecz małoletniego dziecka M. J. do kwoty 1000 zł. Obie strony wniosły od ww. wyroku apelacje. Sąd Okręgowy na skutek rozpoznania apelacji w sprawie o obniżenie alimentów oddalił powództwo.

Prokuratura Rejonowa (...) w dniu 16 maja 2019 roku w sprawie o sygn. akt (...) wydała postanowienie o przedstawieniu zarzutów radcy prawnemu T. J. (1) o to, że w okresie od stycznia 2018 roku w I., w rejonie (...), uchylał się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego orzeczonego co do wysokości wyrokiem Sądu (...) z dnia 10 maja 2011 roku, sygn. akt (...), na rzecz małoletniego M. J. w kwocie po 1.300 zł miesięcznie, gdzie łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych, czym naraził pokrzywdzonego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, tj. o czyn z art. 209 § 1 i 1a k.k. W dniu 28 czerwca 2019 roku w przedmiotowej sprawie o sygn. akt (...) Prokuratura Rejonowa (...) skierowała do Sądu Rejonowego (...) akt oskarżenia. Postępowanie zostało umorzone 10-12-2019 r. na skutek cofnięcia przez oskarżycielkę posiłkową M. M. wniosku o ściganie T. J. (1).

Zaległość w płaceniu alimentów przez radcę prawnego T. J. (1) na dzień 12 sierpnia 2019 roku (...) Postępowanie egzekucyjne prowadził Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym (...) K. M. pod sygn. akt Kmp(...) oraz sygn. akt K. (...)/18. (...) r. alimenty z odsetkami zostały spłacone przez obwinionego jednorazowo w całości.

Słuchana w charakterze świadka M. M., matka małoletniego, wyraziła dezaprobatę dla uchylania się radcy prawnego od płacenia alimentów jako przeczające pokładanemu w opinii publicznej zaufaniu do tego zawodu.

Dowody:

1.

wyrok Sądu (...) z dnia 10 maja 2011 roku, sygn. akt (...), k. 2,

2.

protokół przesłuchania świadka z dnia 17 maja 2018 roku, k. 7-8,

3.

protokół przesłuchania świadka z dnia 13 sierpnia 2019 roku, k. 56-57.

4.

pismo z dnia 12 marca 2018 roku, k.. 13,

5.

wydruk wyroku Sądu Rejonowego (...) z dnia 30 kwietnia 2019 roku, sygn. akt (...), wraz z uzasadnieniem z Portalu Informacyjnego Sądu, k. 63-71,

6.

pismo Prokuratury Rejonowej (...) z dnia 28 czerwca 2019 roku, k. 47,

7.

zawiadomienie Prokuratury Rejonowej (...) z dnia 29 czerwca 2019 roku, k. 50,

8.

informacja o stanie sprawy z dnia 12 sierpnia 2019 roku, k. 62.

9.

pismo z dnia 26 marca 2020 r. radcy prawnego P. D. obrońcy obwinionego radcy prawnego T. J. (1), w którym, imieniem obwinionego, wnosi o wydanie orzeczenia skazującego i wymierzenie kary upomnienia bez przeprowadzania postępowania dowodowego oraz o nieobciążanie obwinionego kosztami postępowania z załącznikami - k. 181-188.

Obwiniony nie złożył do akt postępowania przygotowawczego RD 55/18 wniosków dowodowych.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego (...) wniosku o ukaranie z dnia 22 stycznia 2020 r. sygn. akt R.D. 55/18 skierowanym do (...) (...) W. uznała, że zachowanie radcy prawnego T. J. (1) narusza zasady etyki zawodowej.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych radcowie prawni i aplikanci radcowscy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 i ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego radca prawny obowiązany jest dbać o godność zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych, ale również w działalności publicznej i w życiu prywatnym. Naruszeniem godności zawodu radcy prawnego jest w szczególności takie postępowanie radcy prawnego, które mogłoby zdyskredytować go w opinii publicznej lub podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego.

Z całokształtu materiału sprawy wynika, zdaniem Rzecznika, że postępowanie radcy prawnego T. J. (1) uznać należy za naganne i naruszające godność zawodu, której radca prawny zobowiązany jest dochować nie tylko przy wykonywaniu zawodu, ale również w życiu prywatnym. Obowiązek realizowania prawomocnych wyroków sądów, choćby zapadłych w sprawach dotyczących życia prywatnego radcy prawnego, ma związek z wykonywaniem zawodu i w konsekwencji ponoszenia ewentualnej odpowiedzialności zawodowej. Niewykonywanie prawomocnych wyroków sądów powszechnych, również zapadłych w sprawach dotyczących życia prywatnego radcy prawnego, narusza wiarygodność i rzetelność radcy prawnego T. J. (1), jako osoby wykonującej zawód radcy prawnego. Radca prawny winien respektować obowiązujący porządek prawny. Niewykonywanie prawomocnych wyroków sądów powszechnych, również zapadłych w sprawach dotyczących życia prywatnego radcy prawnego, godzi w powagę i godność wykonywanego przez obwinionego T. J. (1) zawodu radcy prawnego. Niedopuszczalne jest, aby radca prawny nie wykonywał dobrowolnie prawomocnych wyroków sądowych, powodując konieczność wszczęcia postępowania egzekucyjnego względem niego, a w konsekwencji, z uwagi na charakter obowiązku wynikającego z wyroku (obowiązek alimentacyjny), wszczęcia dochodzenia prokuratorskiego, przedstawienia zarzutów prokuratorskich, a następnie skierowania do Sądu Rejonowego (...) aktu oskarżenia.

W ocenie zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego czyn zarzucany radcy prawnemu T. J. (1) stanowi podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej i zawiera przesłanki opisane w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, jest bowiem sprzeczny z zasadami etyki radcy prawnego wskazanymi w art. 11 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego nakazującymi dbanie o godność zawodu przy wykonywaniu czynności zawodowych a także w działalności publicznej i w życiu prywatnym.

Radca prawny T. J. (1) dopuścił się zawinionego, nienależytego wykonywania zawodu radcy prawnego, czym naraził się na odpowiedzialność dyscyplinarną.

W tych okolicznościach Rzecznik uznał wniosek o ukaranie za uzasadniony.

W dniu 26 marca 2020 r. do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego wpłynęło pismo radcy prawnego P. D. obrońcy obwinionego radcy prawnego T. J. (1), w którym, imieniem obwinionego, wniósł o wydanie orzeczenia skazującego i wymierzenie kary upomnienia bez przeprowadzania postępowania dowodowego. Wniósł też o nieobciążanie obwinionego kosztami postępowania z uwagi na bardzo trudną sytuację materialną (sprawa dotyczy alimentów). Jednocześnie podał, że zaległość alimentacyjna dotycząca okresu objętego wnioskiem została w całości spłacona, a postępowanie karne umorzono. Do pisma zostały dołączone dokumenty 3 przelewów obwinionego w (...) Banku (...) S.A. w K. z dnia 09.12.2019 r. na rzecz pokrzywdzonej tytułem spłaty całkowitej alimentów z odsetkami w kwocie (...) PLN tytułem kosztów zastępstwa procesowego sygn. (...). Dołączony też został Protokół rozprawy z dnia 10-12-2019 r. w sprawie pod sygn.(...) w Sądzie Rejonowym (...) II Wydział Karny, w którym pokrzywdzona jako oskarżycielka posiłkowa cofa wniosek o ściganie oskarżonego T. J. (1) za czyn z art. 209 1 i § 1a kk, z uwagi na to, że potwierdziła wpłaty zaległych alimentów. Sąd w sprawie tej postanowił wyrazić zgodę na cofnięcie przez oskarżycielkę posiłkową wniosku o ściganie T. J. (1), umorzyć przeciwko niemu postępowanie o czyn z art. 209 § 1 i § 1 a kk za okres od 1 stycznia 2018 r. do maja 2019 r. Oskarżony przesłał oskarżycielkę posiłkową za zaistniałą sytuację.

Dowody:

pismo z dnia 26 marca 2020 r. radcy prawnego P. D. obrońcy obwinionego radcy prawnego T. J. (1), w którym, imieniem obwinionego, wniósł o wydanie orzeczenia skazującego i wymierzenie kary upomnienia bez przeprowadzania postępowania dowodowego oraz o nieobciążanie obwinionego kosztami postępowania z załącznikami - jak wyżej pod 9.

W toku rozprawy 29.07.2020 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego nie sprzeciwiła się wnioskowi obwinionego o wydanie orzeczenia skazującego i wymierzenie kary upomnienia bez przeprowadzania postępowania dowodowego

Sąd zważył:

W świetle ustaleń w oparciu o zgromadzone w sprawie dowody nie budzi wątpliwości Sądu Dyscyplinarnego popełnienie przez obwinionego radcę prawnego T. J. (1) czynu jako deliktu dyscyplinarnego w życiu prywatnym unikania przez radcę prawnego płacenia alimentów na rzecz małoletniego dziecka M. J..

Dowody przedłożone przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego są w tej mierze wystarczające i komplementarne, czemu Sąd Dyscyplinarny dał wyraz w ustaleniach faktycznych sprawy.

Wobec powyższego stwierdzony bezspornie czyn obwinionego polegający na tym, że w okresie od 1 stycznia 2018 roku do sierpnia 2019 roku w I., w rejonie (...), uchylał się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego orzeczonego co do wysokości wyrokiem Sądu (...) Wydział XIII Cywilny Rodzinny z dnia 10 maja 2011 roku, sygn. akt (...), na rzecz małoletniego M. J. w kwocie po 1.300 zł miesięcznie, Sąd Dyscyplinarny zakwalifikował jako przewinienie dyscyplinarne zachowania niezgodnego z zasadami etyki radcy prawnego z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 75) w zw. z art. 11 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do Uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Jak słusznie stwierdza się w doktrynie i orzecznictwie sfera życia prywatnego, dotycząca niemających żadnego związku ze świadczeniem przez niego czynności zawodowych, pozostaje również w orbicie zainteresowań samorządu radcowskiego - zwłaszcza w sytuacjach, kiedy zachowania „prywatne” radcy prawnego postrzegane są przez opinię publiczną w sposób jednoznacznie negatywny. Za niegodne uznawane są między innymi zachowania polegające na

unikaniu przez radcę prawnego płacenia alimentów /vide: /J. Sobutka, w: Komentarz do KERP, red. T. Scheffler, Warszawa 2016, s. 67/.

Uznając radcę prawnego T. J. (1) za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu Sąd Dyscyplinarny przyjmuje, iż doprowadzenie do zaległości w płaceniu alimentów przez radcę prawnego T. J. (1) na dzień 12 sierpnia 2019 roku w łącznej kwocie (...) zł, przy tym wysokość powstałych zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych, czym naraził pokrzywdzonego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, stanowi zachowanie niegodne w rozumieniu art. 11 ust. 1 (...) i dyskredytujące go w opinii publicznej oraz podważające zaufanie do zawodu radcy prawnego w rozumieniu art. 11 ust. 2 (...) /vide: /J. S., j. w./.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny podziela przy tym w całej rozciągłości wyrażony (...) wniosku o ukaranie w tej mierze pogląd Rzecznika, iż niewykonywanie prawomocnych wyroków sądów powszechnych, również zapadłych w sprawach dotyczących życie prywatnego radcy prawnego, narusza wiarygodność i rzetelność radcy prawnego T. J. (1), jako osoby wykonującej zawód radcy prawnego. Radca prawny winien respektować obowiązujący porządek prawny. Niewykonywanie prawomocnych wyroków sądów powszechnych, również zapadłych w sprawach dotyczących życie prywatnego radcy prawnego, godzi w powagę i godność wykonywanego przez obwinionego T. J. (1) zawodu radcy prawnego. Niedopuszczalne jest, aby radca prawny nie wykonywał dobrowolnie prawomocnych wyroków sądowych, powodując konieczność wszczęcia postępowania egzekucyjnego względem niego, a w konsekwencji, z uwagi na charakter obowiązku wynikającego z wyroku (obowiązek alimentacyjny), wszczęcia dochodzenia prokuratorskiego, przestawienia zarzutów prokuratorskich, a następnie skierowania do Sądu Rejonowego (...) aktu oskarżenia.

Wymierzoną obwinionemu za powyższy czyn (...) wskazanych obciążających go okolicznościach karę upomnienia uzasadnia wina umyślna przy popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego przez obwinionego, wysoki stopień szkodliwości czynu biorąc pod uwagę dopuszczenie do niekorzystnych dla małoletniego syna skutków uchybienia zobowiązaniu zakreśloneemu przez sąd rodzinny, a także szkodliwość społeczną wynikającą z podważenia przez obwinionego nie tylko w opinio communis ale, co ma szczególne znaczenie dla niniejszego postępowania, zwłaszcza w umysłowości matki poszkodowanego, zaufania do zawodu radcy prawnego, z przypisanym do tego zawodu zachowaniem godności nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych, ale również w życiu prywatnym..

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał równocześnie, że wymierzenie kary upomnienia, współmiernie i wystarczająco sankcjonuje łamiące zasady etyki radcowskiej postępowanie obwinionego radcy prawnego T. J. (1) w zakresie zarzucanego mu deliktu.

Kara ta stanowi bowiem wyraz ugodowego zakończenia sprawy przez dobrowolne poddanie się przez obwinionego karze upomnienia, uwzględnionego przez Sąd, gdyż okoliczności popełnienia przewinienia oraz wina radcy prawnego nie budzą wątpliwości, a cele niniejszego postępowania co do postawionego obwinionemu zarzutu w całości zostały osiągnięte, co spełnia przesłanki rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o art. 387 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny jako okoliczność

łagodzącą w sprawie obwinionego radcy prawnego T. J. (2) dostrzega przy tym w pewnym, aczkolwiek stosunkowo jednakże późnym, zreflektowaniu się obwinionego co do popełnienia nagannego czynu, przez jednorazowe uregulowane zaległości finansowych wobec swojego małoletniego dziecka i przeproszenie jego matki za zaistniałą sytuację, co ostatecznie powoduje, iż wymierzona kara upomnienia stanowi karę adekwatną zarówno co do okoliczności sprawy jak i postawy obwinionego.

Obwiniony w związku z ukaraniem ponosi zryczałtowane koszty niniejszego postępowania dyscyplinarnego na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zd. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 75) którymi został obciążony w kwocie 2.000 zł /słownie: dwa tysiące złotych/ na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W., biorąc pod uwagę zarówno koszty postępowania sądowego, jak i koszty dochodzenia.

W tym ostatnim zakresie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny, mając na uwadze nie tylko wynik, ale i długotrwałość postępowania, łączącą się niewątpliwie z brakiem stawiennictwa obwinionego przed organami dyscyplinarnymi samorządu radcowskiego w wyznaczonych terminach procesowych dodatkowo generującego koszty z tytułu rozpoznania sprawy, nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku obrońcy obwinionego o nieobciążanie obwinionego kosztami postępowania.

Pouczenie

Od niniejszego orzeczenia stronom oraz Ministrowi Sprawiedliwości przysługuje odwołanie w terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia odwołania do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. za pośrednictwem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego (...) (...) W. przy czym odwołanie należy złożyć w 2 egzemplarzach.